

Afdeling Sociale Economie en Werkbaar Werk
Dienst Ondersteuning
Koning Albert II-laan 35 bus 20
1030 BRUSSEL
www.socialeconomie.be

Veel gestelde vragen DUURZAAMHEIDSVERSLAG maatwerkbedrijven

Inhoud

Waarom dit overzicht van ‘Veel gestelde vragen’?	3
Deel I: Duurzaamheidsverslaggeving	3
1. Wat is het doel van een duurzaamheidsverslag?	3
2. Wat is GRI?	3
3. Wat ben ik verplicht als maatwerkbedrijf?	3
4. Moet ik het voorbeeldmodel volgen?	3
5. Wanneer en op welk niveau dient het duurzaamheidsverslag opgemaakt te worden?	3
6. Ik heb een label maatwerkbedrijf, maar nog geen toegekend contingent maatwerkers, moet ik dan een duurzaamheidsverslag maken?	3
Deel II: De verplichte minimale indicatoren en descriptoren	4
7. Over welke verplichte indicatoren moet ik als maatwerkbedrijf minimaal jaarlijks rapporteren?	4
Contact	14

Deel I: Duurzaamheidsverslaggeving

1. Wat is het doel van een duurzaamheidsverslag?

Een duurzaamheidsverslag helpt organisaties bij het stellen van doelen, het meten van prestaties en het managen van verandering om ervoor te zorgen dat hun activiteiten verduurzamen. Een duurzaamheidsverslag geeft informatie over de impact van een organisatie – zowel positief als negatief – op het milieu, de samenleving, haar personeel en de economie. Het is niet enkel een nuttig instrument om extern te rapporteren; evenzeer biedt het intern een houvast om MVO- inspanningen in kaart te brengen en op te volgen. Het duurzaamheidsverslag kan echter nooit een doel op zich zijn maar is een middel om bedrijfsrisico's terug te dringen en de duurzaamheidsprestaties te ontwikkelen en te verbeteren.

2. Wat is GRI?

Vanuit de Vlaamse overheid werd bewust gekozen om voor het verplichte duurzaamheidsverslag aan te sluiten op een bestaand en breed gedragen model, met name het internationaal erkende GRI- model. Het Global Reporting Initiative (GRI) biedt sinds 2000 een rapporteringskader over economische, milieu- en sociale prestaties van organisaties aan de hand van rapporteringsprincipes, een aantal thema's en prestatie-indicatoren. De missie van GRI is om duurzaamheidsverslaggeving voor alle organisaties – ongeacht omvang, sector of locatie – zo routinematig en vergelijkbaar te maken als financiële verslaggeving.

3. Wat ben ik verplicht als maatwerkbedrijf ?

Je hoeft enkel over de indicatoren uit het duurzaamheidsverslagmodel jaarlijks te rapporteren. Daarvoor gebruik je het sjabloon [link](#) dat het Departement Werk en Sociale Economie op basis van het GRI gemaakt heeft.

4. Moet ik het voorbeeldmodel volgen?

Elk maatwerkbedrijf moet jaarlijks aan de hand van dit duurzaamheidsverslagmodel rapporteren over de minimale indicatoren, maar is daarnaast vrij om in haar duurzaamheidsverslag ruimer te rapporteren over indicatoren die voor de organisatie en haar belanghebbenden belangrijk zijn.

Wil je graag ruimer rapporteren? Ga dan zeker eens kijken op www.globalreporting.org , de website van GRI .

5. Wanneer en op welk niveau dient het duurzaamheidsverslag opgemaakt te worden?

Het maatwerkbedrijf dient het duurzaamheidsverslag jaarlijks uiterlijk op 31 juli aan zijn stakeholders en aan het departement te bezorgen. De rapportering over de minimale verplichte indicatoren dient te gebeuren op het niveau van het label. Het eerste verslag moet voor 31 juli 2020 worden verstuurd naar duurzaamheidsverslag@wse.vlaanderen.be

6. Ik heb een label maatwerkbedrijf, maar nog geen toegekend contingent maatwerkers, moet ik dan een duurzaamheidsverslag maken?

Neen, dat is geen verplichting, maar we geloven sterk in de meerwaarde van het instrument en raden je wel aan om er alvast mee aan de slag te gaan.

Deel II: De verplichte minimale indicatoren en descriptoren

7. Over welke verplichte indicatoren moet ik als maatwerkbedrijf minimaal jaarlijks rapporteren?

Volgens artikel 4 van het [Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling](#) moet elk maatwerkbedrijf minimaal rapporteren over de volgende thema's:

- a. het beleid, de strategie en het organisatieprofiel van de onderneming;
- b. het management, het bestuur en de democratische besluitvorming binnen de onderneming
- c. de inschakeling, de begeleiding, de begeleide tewerkstelling in de enclavewerking, de opleiding, de duurzame loopbanen en de doorstroom van medewerkers
- d. de milieu-impact van de bedrijfsvoering
- e. de maatschappelijke inbedding van de onderneming
- f. de economische en financiële prestaties.

De verplichte indicatoren en descriptoren waarover je minimaal dient te rapporteren, worden in onderstaande tabel verder toegelicht. Dit overzicht kan je gebruiken om het duurzaamheidsverslagmodel in te vullen. In de excel-tabel dien je enkel de **groene** velden in te vullen!

Indicator / descriptor	Toelichting	Waar kan ik hierover informatie vinden?
Toestand op 31.12.XX	Vul hier het werkingsjaar in waarover je rapporteert	
Kwaliteitslabels	<ul style="list-style-type: none"> - Vul 1 in als je over dit label beschikt - Let op! De geldigheidsduur mag nog niet verlopen zijn op 31/12 van het werkingsjaar waarover je rapporteert 	Bij de: <ul style="list-style-type: none"> - kwaliteitsverantwoordelijke - directie - Kwaliteitsverslag - website
Omschrijf het beleid: <ul style="list-style-type: none"> - de missie - de visie - kernwaarden van de organisatie 	Missie: is datgene wat een organisatie wil uitdragen naar buiten en moet aantonen waarin de organisatie zich onderscheidt van andere organisaties. Visie: kan omschreven worden als een realistische dagdroom en geeft een antwoord op de vraag: Waar wil u naar toe? Kernwaarden: deze bepalen vanuit welke overtuiging en welke waarden een organisatie haar taak wil waarmaken.	<ul style="list-style-type: none"> - website - jaarverslag - onthaalbrochure - ....
Strategie Geef een overzicht van de strategische doelen van de organisatie	Een doelstelling is de beschrijving van de gewenste toestand waarin een organisatie wil terecht komen in de toekomst, uitgedrukt in concreet te bereiken resultaten, die te meten zijn met de bijbehorende indicatoren of maatstaven. Strategische doelstellingen zijn traditioneel lange-termijndoelstellingen. Ze zijn gebaseerd op de missie en visie van de organisatie. Strategische doelstellingen worden geformuleerd op het niveau van de organisatie, dus het zijn geen	<ul style="list-style-type: none"> - beleidsplan - strategiekaart - ....

	'afdelings-' of 'teamdoelstellingen'.	
Organisatieprofiel		
Voornaamste activiteiten	Vul 1 in de lijst indien je organisatie actief is in deze sector. Indien je nog activiteiten uitvoert die hier niet zijn opgesomd, kan je deze nog aanvullen onderaan bij andere.	
Omvang (Op basis van deze criteria wordt de ondernemingsgrootte vastgesteld (Europese KMO-definitie). Totaal aantal personeelsleden	Geef het aantal werknemers aan in personen en VTE op 31/12 waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister. Alleen personen die een arbeidsovereenkomst hebben met het maatwerkbedrijf worden meegenomen in deze berekening. Er wordt dus geen rekening gehouden met de arbeidszorgmedewerkers, statuut artikel 60, jobstudenten met interim-contract, vrijwilligers,... Er wordt wel rekening gehouden met jobstudenten, langdurig zieken, stagairs met een arbeidsovereenkomst.	Een kmo is een zelfstandig bedrijf met minder dan 250 werknemers én met een jaaromzet van maximum 50 miljoen of een balanstotaal van maximum 43 miljoen. (zie ook de website van Vlaio indien je hierover meer info wenst) <ul style="list-style-type: none"> - DmfA-aangifte - sociale balans - sociaal secretariaat Het totale werknemersbestand wordt ieder kwartaal op niveau van het label aangeleverd door de RSZ, dienst Statistiek en wordt door hen berekend op basis van de DmfA aangifte.

Veel gestelde vragen- Duurzaamheidsverslag versie 01.01.2019

(opgelet: controleer regelmatig socialeconomie.be voor de meest recente versie)

Omzet	<p>Op ondernemingsniveau - code 70 jaarrekeningen</p> <p>Als de onderneming tot een groep van ondernemingen behoort, moeten ook de criteria van de overige ondernemingen (deelnemende en/of participerende ondernemingen) meegeteld worden volgens de Europese KMO-definitie.</p>	
Management: <ul style="list-style-type: none"> - naam - voornaam - functie - contactgegevens van de directie op 31/12 		<ul style="list-style-type: none"> - website
Bestuur: <ul style="list-style-type: none"> - naam en voornaam van de bestuurders en commissarissen - datum van aanstelling 		<ul style="list-style-type: none"> - jaarrekeningen - website - ...
Democratische besluitvorming Rol en bevoegdheden van de bestuursorganen	<p>Hier dien je de rol (adviserend, klankbord, uitvoerend,...) en de bevoegdheden van de verschillende bestuursorganen (algemene vergadering, de raad van bestuur, het dagelijks bestuur en in voorkomend geval de directie) te omschrijven.</p>	<p>Statuten, intern reglement, delegatiereglement,..</p> <p>De bevoegdheden van de algemene vergadering en de raad van bestuur worden vastgelegd in de statuten.</p> <p>De taken en bevoegdheden van de directie worden meestal niet opgenomen in de statuten, maar in een delegatiereglement en/of het huishoudelijk reglement.</p>

////////////////////////////////////

Veel gestelde vragen- Duurzaamheidsverslag versie 01.01.2019

(opgelet: controleer regelmatig socialeconomie.be voor de meest recente versie)

<p>Ziekte maatwerkers Ziekte niet maatwerkers</p> <p>Arbeidsongevallen (aantal uren)</p> <p>Tijdelijke werkloosheid (aantal uren)</p>	<p>t.e.m. 1 jaar), zowel met gewaarborgd loon als zonder gewaarborgd loon. De opvuluren ikv progressieve tewerkstelling dient u hier niet op te nemen noch de langdurige zieken (op 31/12 ingeschreven in het personeelsregister waarvoor de werkplaats om reden van ziekte of arbeidsongeval geen gepresteerde of gelijkgestelde uren geregistreerd heeft in het boekjaar. De uren van deze personen worden niet meegeteld zodat deze de cijfers niet beïnvloeden. De ziekte uren van hun eventuele vervangers dienen wel worden meegerekend.</p> <p>Elk uur afwezigheid van de werknemer als gevolg van een arbeidsongeval. Dit zijn alle AO uren (van 1 dag t.e.m. 1 jaar), zowel met gewaarborgd loon als zonder gewaarborgd loon. Let op uren van langdurige afwezigheid omwille van AO (>1 jaar) dienen niet te worden opgenomen.</p> <p>Zowel economische werkloosheid, als tijdelijke werkloosheid (DMFA codes 70,71, 72).</p>	<p>- Sociaal secretariaat</p>
<p>Begeleiding van maatwerkers</p> <p>Aantal begeleiders in personen en VTE</p> <p>Werkvloerbegeleider</p>	<p>De personen die instaan voor de begeleiding van de maatwerkers en beschikken over de</p>	

Veel gestelde vragen- Duurzaamheidsverslag versie 01.01.2019

(opgelet: controleer regelmatig socialeconomie.be voor de meest recente versie)

<p>Werkvloerbegeleider arbeidszorg</p> <p>Medewerkers sociale dienst</p> <p>Ander begeleidend personeel</p> <p>Organisatie ondersteunend en coördinerend personeel</p>	<p>kerncompetenties samenwerken, communiceren en persoonsgericht werken. (Enkel die conform artikel 45 van het BVR maatwerk 17/2/2017).</p> <p>De personen die instaan voor de begeleiding van de arbeidszorgers.</p> <p>De personen die met een bachelorsdiploma sociaal werk of gelijkwaardig de functie van de sociale dienstverlening bekleden.</p> <p>Ergotherapeuten, trajectbegeleiders,... Alle begeleiders excl. werkvloerbegeleiders en medewerkers sociale dienst.</p> <p>Overige omkaderingsleden (houden de organisatie draaiende met als kerntaak o.a. algemeen beleid, commercieel beleid, kwaliteitsbeleid,...)</p>	
<p>Opleiding</p> <p>Aantal door de maatwerkers gevolgde opleidingsuren per kalenderjaar</p>	<p>Conform uren sociale balans (code 5802+5812+5822+5832). Deze uren zijn inclusief</p>	<p>De sociale balans bevat informatie over het aantal uren opleiding die tijdens het boekjaar werden</p>

	educatief verlof.	gevolgd. Indien je de uren voor de maatwerkers niet apart hebt geregistreerd, mag je een verdeelsleutel toepassen. Meer info over dit onderdeel kan je terugvinden in de "Toelichtingsnota m.b.t. de opleidingsinitiatieven opgenomen in de sociale balans" op de website van de NBB ".
Overzicht van de opleidingen die gevolgd worden door de maatwerkers	Hier dien je een overzicht van de gevolgde opleidingen weer te geven. Dit kan zowel vaktechnisch als persoonsgebonden vormingen zijn of opleidingen rond veiligheid, rijbewijzen,.... Deze opleidingen zouden ook vermeld moeten staan in het POP van de maatwerkers.	
Duurzame loopbanen en doorstroom van maatwerker Aantal maatwerkers dat in dienst is getreden tijdens het kalenderjaar Aantal maatwerkers dat uit dienst is getreden tijdens het kalenderjaar		<ul style="list-style-type: none"> - Dimona - sociale balans - sociaal secretariaat
Aantal maatwerkers dat intern is doorgestroomd tijdens het kalenderjaar met vermelding van de nieuwe functie Aantal maatwerkers dat extern is doorgestroomd	<p>Interne doorstroom wordt gedefinieerd als de tewerkstelling van de maatwerker binnen het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling aansluitend op de tewerkstelling binnen dat bedrijf in een betrekking met minder, of zonder ondersteuning dan de ondersteuning aangeboden in het kader van maatwerk.</p> <p>Externe Doorstroom wordt gedefinieerd als de</p>	

Veel gestelde vragen- Duurzaamheidsverslag versie 01.01.2019

(opgelet: controleer regelmatig socialeconomie.be voor de meest recente versie)

<p>met vermelding van functie en sector</p>	<p>tewerkstelling van de maatwerker op een werkvloer vreemd aan het maatwerkbedrijf aansluitend op de tewerkstelling binnen een maatwerkdienst of -bedrijf, in een betrekking met minder, of zonder, ondersteuning dan de ondersteuning aangeboden in het kader van maatwerk.</p>	
<p>Milieu-impact Rapporteer over volgende milieu-indicatoren</p> <p>Waternut (in m3) Gasverbruik (in kwh) Elektriciteitsverbruik (in kwh) waarvan % eigen productie Mazoutverbruik Geothermie (in kwh) Aantal afvalstromen</p>	<p>Hier dien je over minstens één milieu- indicator te rapporteren die relevant is voor de organisatie en dit op het niveau van het label.</p>	
<p>(Hoofd) transportmiddelen woon werk totaal personeel (%):</p> <p>Gemotoriseerd privé-voertuig: Te voet: Per fiets: Openbaar vervoer: Andere:</p> <p>Maatschappelijke inbedding</p>	<p>(incl. bedrijfswagen, carpool, afzetten / ophalen)</p> <p>Trein, bus, tram of ander collectief vervoer (bijv. georganiseerd door werkplaats)</p>	

Veel gestelde vragen- Duurzaamheidsverslag versie 01.01.2019

(opgelet: controleer regelmatig socialeconomie.be voor de meest recente versie)

<p>Overzicht van relevante groepen belanghebbenden die de organisatie heeft betrokken</p> <p>Benadering van het betrekken van belanghebbenden</p>	<p>Vul 1 in de lijst indien je deze belanghebbende betreft binnen je organisatie.</p> <p>Hier dien je te beschrijven onder welke vorm en frequentie (vb. jaarlijks, wekelijks,...) je in dialoog gaat met je stakeholders en hen de mogelijkheid geeft om medezeggenschap uit te oefenen op het beleid. Dit kan bijvoorbeeld zijn via structureel overleg, netwerkmomenten, vertegenwoordiging in raden van bestuur, bevraging van externe stakeholder,..</p>	
<p>Economische en financiële prestaties</p> <p>Eigen vermogen</p> <p>Vreemd vermogen</p> <p>Omzet</p> <p>Bedrijfsresultaat</p> <p>Liquiditeit in enge zin</p> <p>Solvabiliteit (eigen vermogen/vreemd vermogen)</p>	<p>Code 10/15</p> <p>Code 16+17/49</p> <p>Code 70</p> <p>Code 67/77</p> <p>Code 40/41 + 50/53 +54/58 / 42/48</p> <p>Code 10/15 / 16 +17/49</p>	<p>Jaarrekeningen</p>

Veel gestelde vragen- Duurzaamheidsverslag versie 01.01.2019

(opgelet: controleer regelmatig socialeconomie.be voor de meest recente versie)

Rentabiliteit (resultaat/totaal passief)	Code 67/70 / 10/49	
--	--------------------	--

Contact

Heb je na het lezen van deze FAQ nog vragen rond duurzaamheidsverslaggeving, aarzel dan zeker niet om contact op te nemen met:

Sandra Vandebroek

Adviseur kwaliteit

T: 0499 94 89 14

M: sandra.vandebroek@wse.vlaanderen.be

Veel gestelde vragen- Duurzaamheidsverslag versie 01.01.2019

(opgelet: controleer regelmatig socialeconomie.be voor de meest recente versie)